

Nr 81 Johan Kind och
Kronprins Karl Johan-
soldaten och arméchefen
som besegrade Napoleon

Kjell "Kind" Aleklett

Föreningen Media
Stockholm 2022-08-29

Westgötha Regiment

Kjell Kind Aleklett är sedan 2015 professor emeritus i globala energisystem vid Uppsala universitet.

Då tankar på en självbiografi börjadespirakom den att utgå från den med tapperhetsmedalj dekorerade soldaten Johan Kind vid Westgötha regemente, Kjell Kinds farfars farfar. Intresset väcktes för hans uppväxt och hans tid som soldat i kronprins Karl Johan Bernadottes armé under andra Napoleonkriget. Ett detaljerat forskningsarbete började och denna forskning under sex år ligger som grund för denna biografi om nr 81 Johan Kind.

”En välskriven skildring av ett av Sveriges mest bortglömda krig, med fokus på en enskild soldat. Boken formar sig till en kombination av mikrohistorisk djupdykning i ett autentiskt öde och övergripande freskmålning av ett centralt skede i Europas utveckling, med den lilla människan fångad mitt i den stora dramatiken. Till sin hjälp har Aleklett ett sällan eller aldrig tidigare utnyttjat källmaterial [...] som gör det möjligt för honom att förmedla omedelbara och jordnära insikter i Napoleonkrigens vardag. Det är en bok som fyller ett svart hål i den svenska historieberättelsen, en bok som ger en delvis ny bild av den blivande Karl XIV Johans internationella betydelse, en bok som förtjänar en stor läsekrets.”

Dick Harrison

Då Karl Johan Bernadotte väljs till kronprins är det många officerare som hoppas på att han med hjälp av stöd från Napoleon ska besegra Ryssland och återerövra Finland. Men med sina erfarenheter av krig i Europa inser han att detta inte är Sveriges framtid. En säkrare framtid för Sverige är att erövra Norge från Danmark. Ryssland blir nu Sveriges bundsförvant och tsar Alexander lovar att ställa upp med trupper.

Tillsammans med England, Preussen, Ryssland och Österrike skapas en allians mot Napoleon. Som marskalk i Napoleons armé känner Karl Johan till Napoleons svagheter, och initierar ett alliansmöte i Trachenberg. Där presenterar han planer på hur Napoleon skall besegras.

Då Johan mönstrar som Nr 81 Johan Kind vid Westgötha regemente är det soldattorpet som lockar. Verkligheten blir att han är en av de svenska jägarsoldater som marscherar in i Leipzig, och är med och besegrar Napoleons trupper. Karl Johan leder huvudanfallet mot den Grimmaiska porten, och kan sedan som den förste av alliansens befälhavare rida in i Leipzig som segrare.

ekström
& garay

ISBN 978-91-89706-00-2
www.ekstromgaray.se

9 789189 706002

KJELL KIND ALEKLETT

NR 81 JOHAN KIND OCH KRONPRINS KARL JOHAN

Soldaten och arméchefen som besegrade Napoleon:

NR 81 JOHAN KIND OCH KRONPRINS KARL JOHAN

KJELL KIND ALEKLETT

»En bok som fyller ett svart hål i den svenska historieberättelsen.«
Dick Harrison

Blev emeritus 2015
Hans Rosling – †7 februari 2017
Du måste skriva din självbiografi

Fatima Bremmer

SÖDRA KEDUMS-BOKEN

Westgötha regemente, 1836 års
generalmönsterrulla:

”Kind har kronisk sjukdom,
otjänstbar, tjänat särdeles väl,
har medalj, deltagit i 4 fälttåg,
avskedas med anmälan om
underhåll enligt Kungl. brevet
1831”.

Efter 25 års tjänst får han
pension. Vilka fälttåg hade
Johan Kind deltagit i och
varför hade han fått
tapperhetsmedalj?

Johan Kind (Eriksson)

... föddes den 5 jan 1790 på Frälsegården i
Ryda församling, Skaraborgs län.

... blev den 4 december 1811 antagen som soldat nummer
81 i Barne härads kompani, Westgötha Regemente.

... blev den 1 maj 1813 inkallad i Bernadottes armé.

... deltog i andra Napoleonkriget och stred i fyra fältslag i
Europa. Det sista fältslaget var som soldat i den svensk-
norska incidenten vid Isebro i Norge den 10 augusti 1814.

Han fick tapperhetsmedalj för affären.

... bodde som soldat i soldattorpet vid Högesten norr om
Kedum (dagens Arentorp) i Södra Kedum församling.

... vigdes den 5 nov 1815 med Maria (Kajsa) Nilsdotter.

... fick tillsammans med Maria barnen

Cathrina (* 1817), Eric (* 1819), Anders (* 1822), Jonas
(* 1826), Johan (Johannes) (* 1829) min farfars far.

... beviljades avsked med anmälan till underhåll 1836.

Motivering: Tjänat särskilt väl, två år i lantvärn, fyra fälttåg
och tapperhetsmedalj.

... dog den 18 juni 1858 på torp i Neregården, Södra
Kedum, och begravdes den 20 juni 1858 vid Södra Kedum
kyrka.

Westgötha Regemente

**Soldater från Skaraborgs och Westgötha regemente
är med och stormar den Grimmaiska porten i Leipzig
den 19 oktober 1813**

Napoleon

Andra fördelningens jägarsoldater med
soldater från Västergötland.
Nr 81 Johan Kind står här och väntar
på order att storma porten

På balkongen till Thomaskyrkan
står Napoleon: "Låt oss retirera ut
ur staden för de svenska
blodhundarna är oss övermäktiga".

Bokens innehåll

- **Första delen: Ungdomsåren – Johan blir soldat**
- **Andra delen: Svenska armén samlas i Svenska Pommern**
- **Tredjedelen: En sommar med vapenvila**
- **Fjärde delen: Striden om Berlin**
- **Femte delen: Bron över floden Elbe**
- **Sjätte delen: Napoleon besegras vid Leipzig**

Von Kræmer och kung KRL IVX Johan

PROLOG

Robert Fredrik von Kræmer var bataljonsadjutant vid Andra Livgardet under Sveriges fälttåg under andra Napoleonkriget 1813–1814. Efter kriget avancerar han i graderna och blir major, kammarherre och landshövding för Uppsala län 1830. Som landshövding bor han 30 år på Uppsala slott och får där vänskapliga besök av konungen, Karl XIV Johan. Den 18 oktober 1843 är von Kræmer inbjuden till Drottningholm, och han berättar i sin biografi "Mina lefnadsminnen" om detta möte med kungen:

PROLOG

Kung Karl IVX Johan bjöd den 18 oktober 1843 in von Kræmer till Drottningholm, och han berättar i sin biografi "*Mina levnadsminnen*" om detta möte med kungen:

Den gamle kungen satt en kväll vid sin stora skärmljusstake i ett kabinett på Drottningholm – det var den 18 oktober 1843 och 30:e årsdagen av slaget vid Leipzig. Kungen frågar mig om jag kommer ihåg vilken årsdag det var? Då jag svarade ja, bad han mig att på franska läsa upp hans brev och order från 1813 års fälttåg, som låg framför honom. Snart avbröt han läsningen, och livligt som vanligt berättade kungen vad han hade fått reda på under denna bekymmersamma tid.

Den 8 mars 1844 avled Karl IVX Johan, hans ära var inte återupprättad.

Första delen: Ungdomsåren – Johan blir soldat

Karta över del av Skaraborg

Götala kungsgård

Soldattorp för Nr 81, Barne härad's kompani

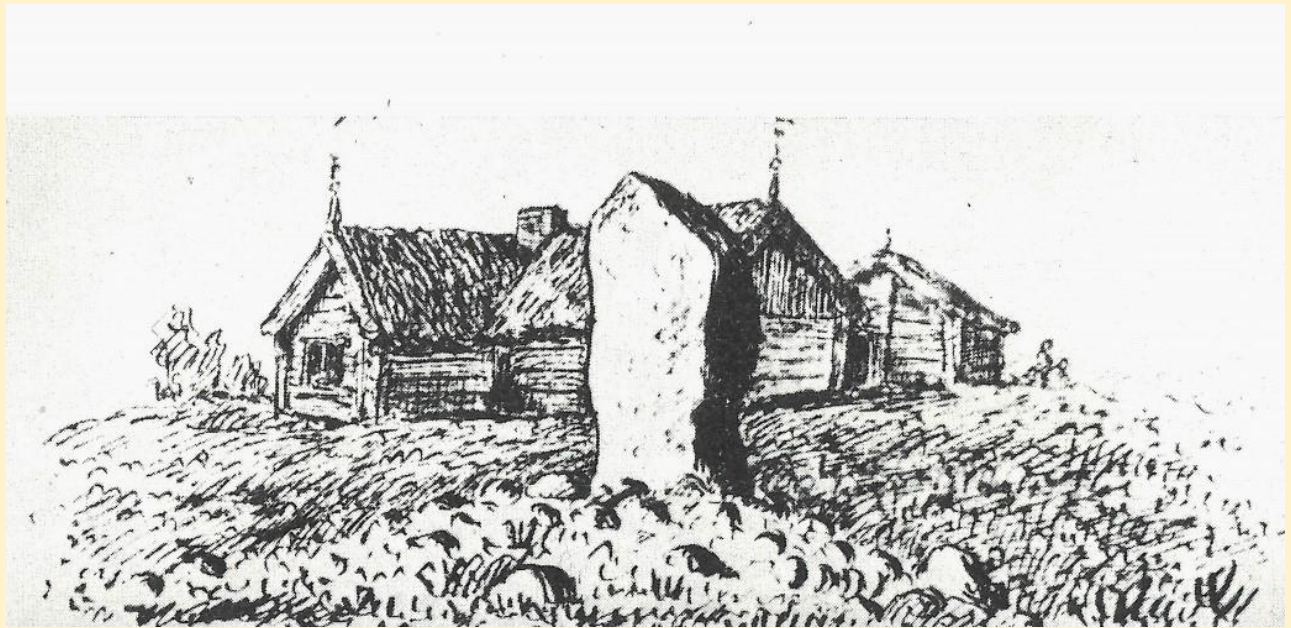

Rusthåll nr 81

Bautastenen vid Högesten

Bautastenen fotograferad
2019 av Kjell Kind Aleklett

Teckning av bautastenen som står norr om Södra Kedum
(Arentorp). Torpet är soldattorp för soldat nr 81 vid Barne
härads kompani. Tecknad av P. A. Säve 1863

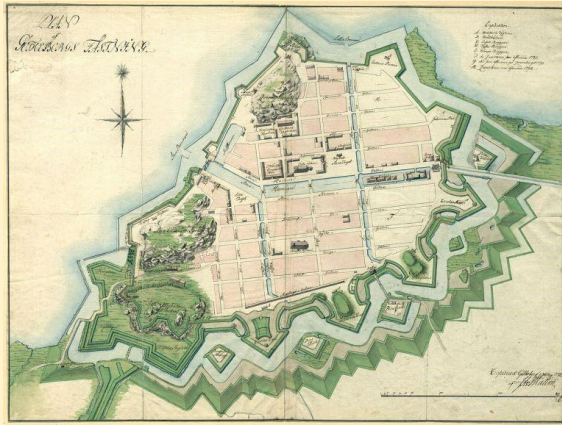
Andra delen: Svenska armén samlas i Svenska Pommern

Ljusblått hus: Kommendanthuset

Sollebrunns gästgiveri från 1790

Fästningsstaden Göteborg

Kungsporten

Östra hamnkanalen

Kapitel VII

Karl Johan tar farväl av Sverige

Han närmar sig utrikesstatsminister greve Lars von Engeström som är rörd av stundens allvar. Med tårar i ögonen ber greven Karl Johan att ”skona våra tappras blod”.

- E.K.H. för med sig Sveriges sista tillgångar; give Gud att vi måtte få behålla dem för en ännu oviss framtid.
- Var lugn min greve, jag betraktar svenska armén såsom mitt garde. Den skall endast användas i yttersta nödfall.

Napoleons formation vid strid

Högra flygeln

Garde

Vänstra flygeln

Vänstra flygeln

Preussiska styrkor

Garde

Svenska armén

Högra flygeln

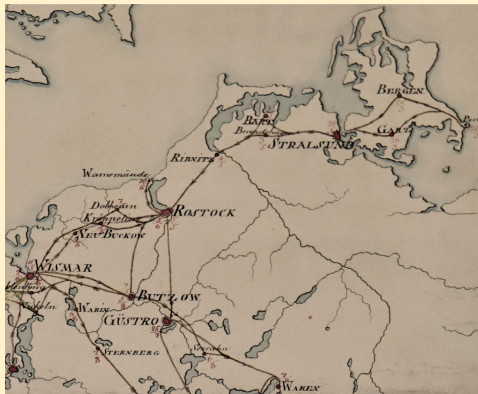
Ryska styrkor

Bernadottes Nordarmé

150 000 man

Tredjedelen: En sommar med vapenvila

Johan Kinds marschvägar

Doberan

Heiligendam

Trachenberg

Rostock

X - VAPENVILA

X - VAPENVILA

Doberan var redan 1813 en turiststad, och utanför Doberan fanns Fastlandseuropas första galoppbana. I staden låg det kungliga sommarpalatset. Midsommardagen firade man där, liksom vid alla svenska förläggningar, Karl Johans namnsdag.

Storhertigen Fredrik Frans beordrades att ta salta bad. Han grundade badorten Heiligendamm vid kusten utanför Doberan. Där fanns ett kasino och hans personliga kurhus, vitt med pelare.

XII

Trerikesmötet i Trachenberg

Tsar Alexander I

Kronprins Karl Johan

Fredrik Wilhelm III

Krosno Odrzanski, Skjöldebrand

Trachenberg

XII

Trerikesmötet i Trachenberg

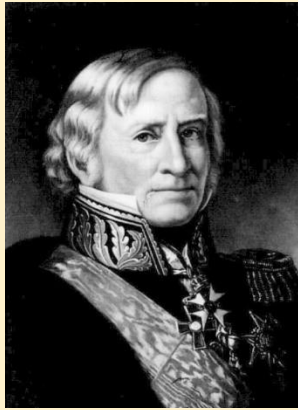
- Skjöldebrand får i uppdrag att framföra vänskapsförklaringar till tsar Alexander, och meddela att Karl Johan nu är redo att genast ta aktiv del i de allierades förberedelser. Skjöldebrand skickas till Reichenbach.
- Då han kommer till Krosno Odrzanski målar han en akvarell över landskapet.
- När han kommer fram till Reichenbach möter han greve Gustaf Löwenhielm, som är svensk ambassadör hos tsar Alexander.
- Efter dagar av väntan får Skjöldebrand audiens hos tsar Alexander i slottet Peterswaldau, och han framför Karl Johans brev och förslag.
- Tsar Alexander blir entusiastisk och föreslår att de tre suveränerna skall träffas på slottet Trachenberg och skickar inbjudan till Karl Johan.
- Karl Johan med följe åker till Trachenberg, men inte som kronprins utan som "greve af Uppland".

XII

Trerikesmötet i Trachenberg

- Karl Johan lägger fram sina tre planer på hur Napoleon skall besegras, och man enas om Karl Johans favoritplan, som skrivs ner av greve Löwenhielm.
- Alliansen skall ha tre arméer: Den Bömiska, den Schlesiska och Nordarmén. Karl Johan skall föra befälet över Nordarmén, och han har nu en armé på 150 000 man.
- Tre dagar efter det Karl Johan kom till Trachenberg lämnar han med avskedsorden: ***Om mina ögon läst väl i framtiden, skall jag inom få månader återse Eder, vi skall åter sammanträffa med varandra i det fientliga lägret, och detta läger skall vara Leipzig.***
- De svenskar som är med på resan känner att Karl Johan har tagit på sig Gustav II Adolfs fallna mantel. På nytt har en svensk fältherre tagit på sig uppgiften att befria Tyskland.

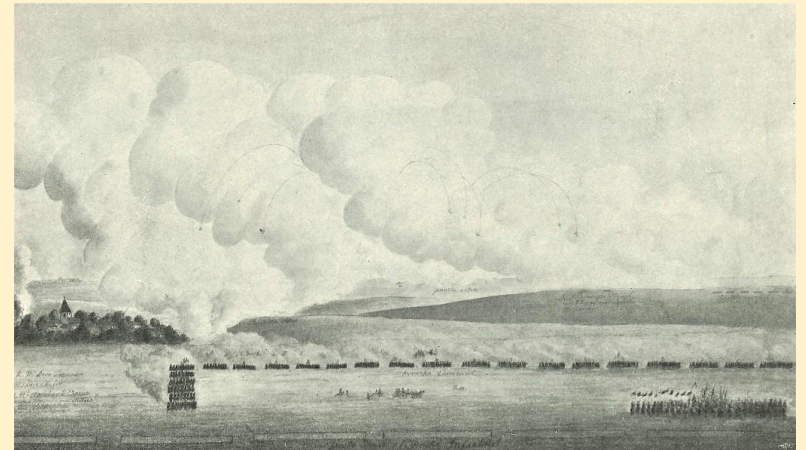
Fjärde delen: Striden om Berlin

80 sidor: Generalerna Skjöldebrand, Sandels och Posse

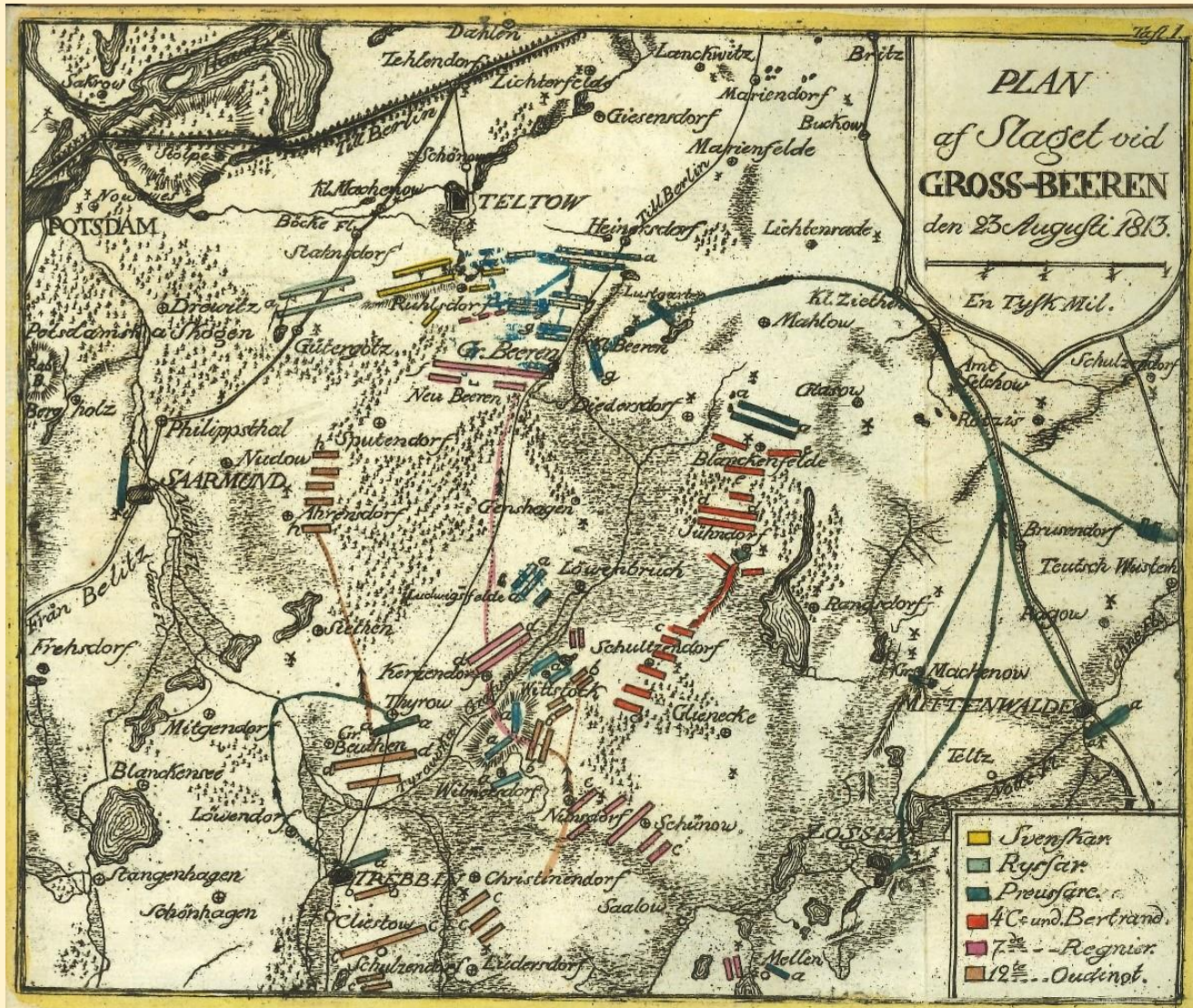
Slaget vid Gross-Beeren

Slaget vid Dennewitz

XVI

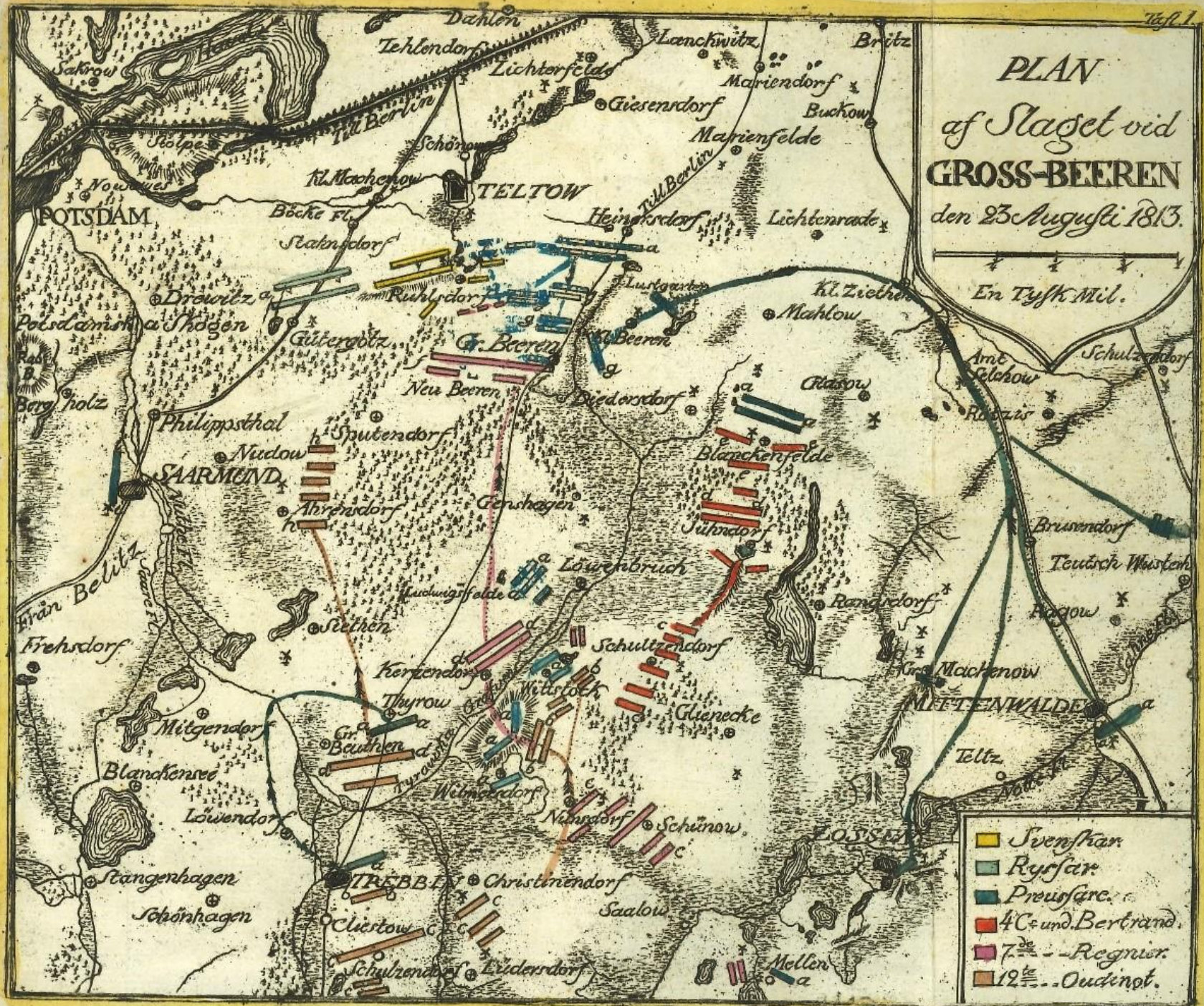
Slaget vid Gross-Beeren

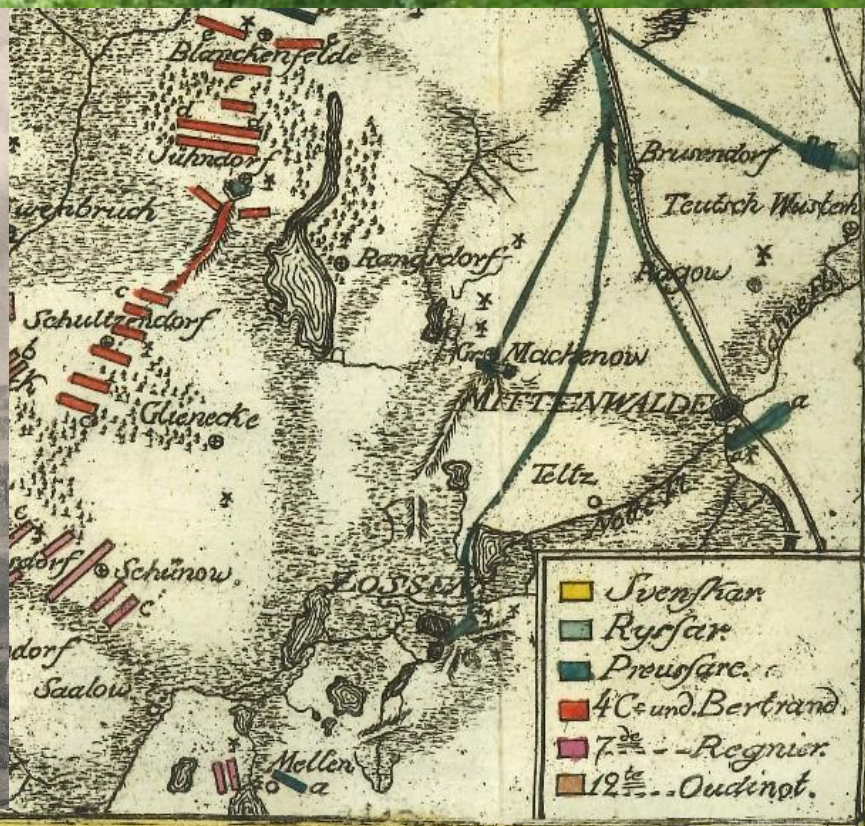
Truppernas ställning den 23 augusti 1813

PLAN
af Slaget vid
GROSS-BEEREN
den 23 Augusti 1813.

En Tyfk Mil.

- Svenskar
- Ryskar
- Preussare
- 4te und Bertrand
- 7de - - Regnier
- 12te - - Oudinot

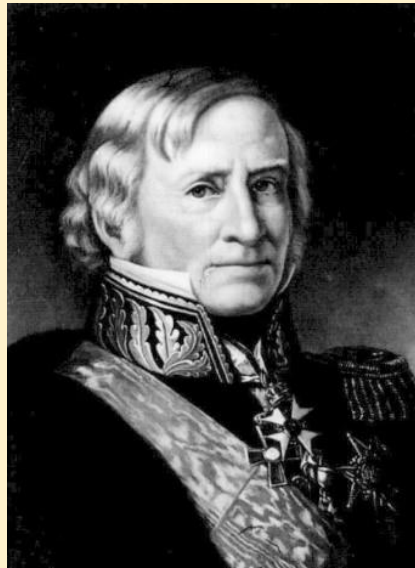

Striden om Berlin

Generalernas strid

Adlercreutz,

Skjöldebrand,

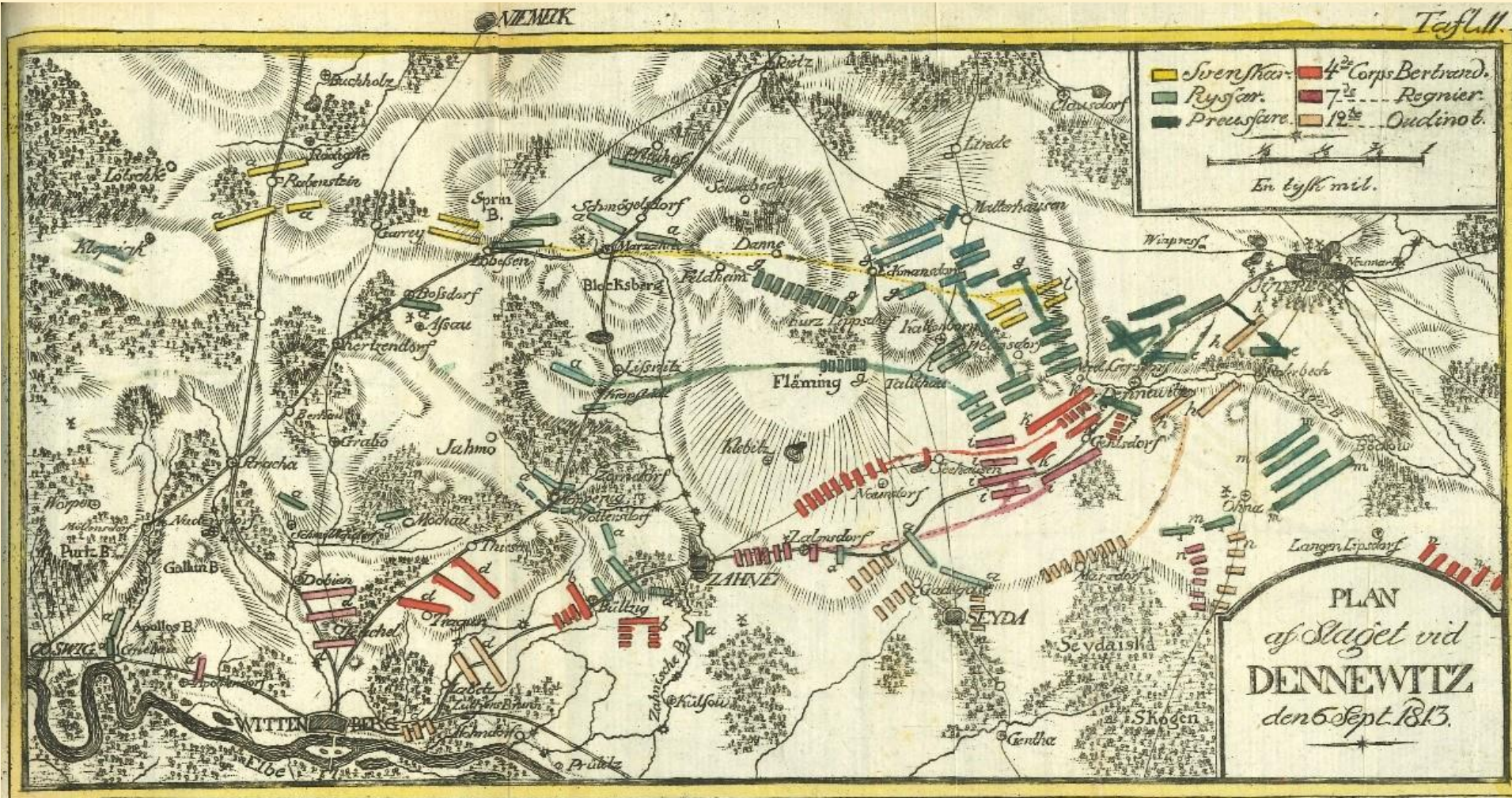
Sandels

Posse

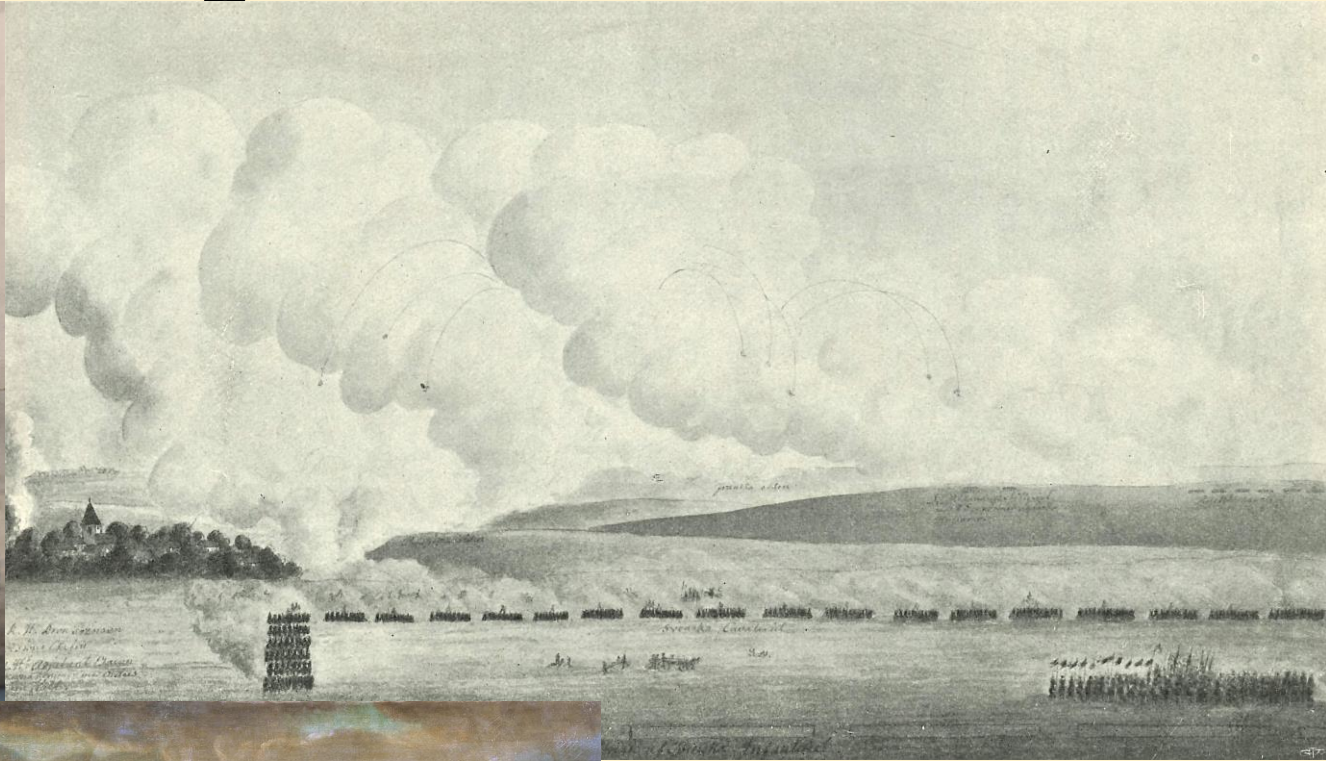
XVIII

Slaget vid Dennewitz

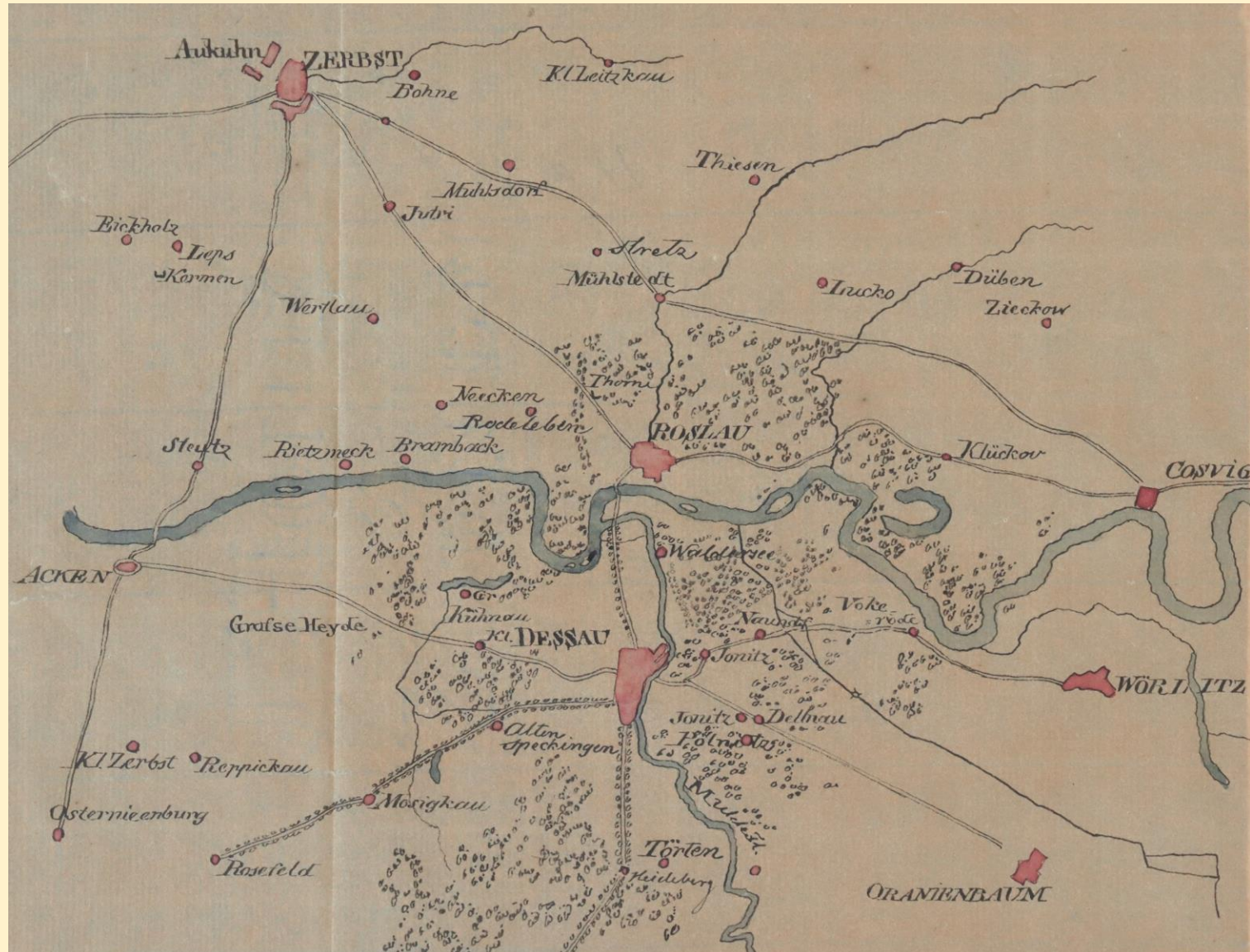
Truppersnas ställning den 6 september 1813

XVIII: Slaget vid Dennewitz

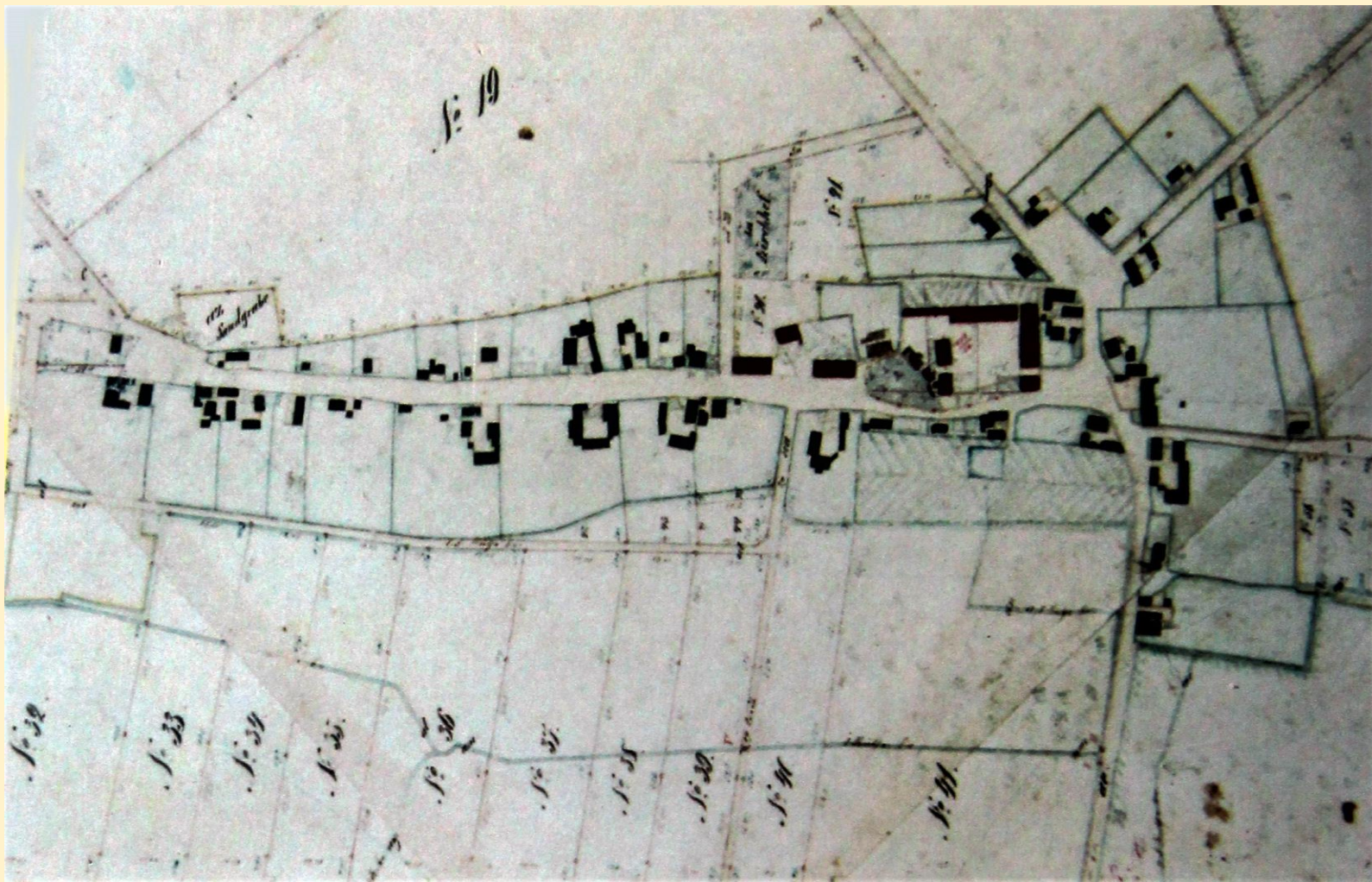
Målningar
av slaget

Femte delen: Bron över floden Elbe

Svenska arméns egna största insats
Karl Johans "Alea iacta est – Tärningen är kastad"

XIX: Marschen till Rosslau

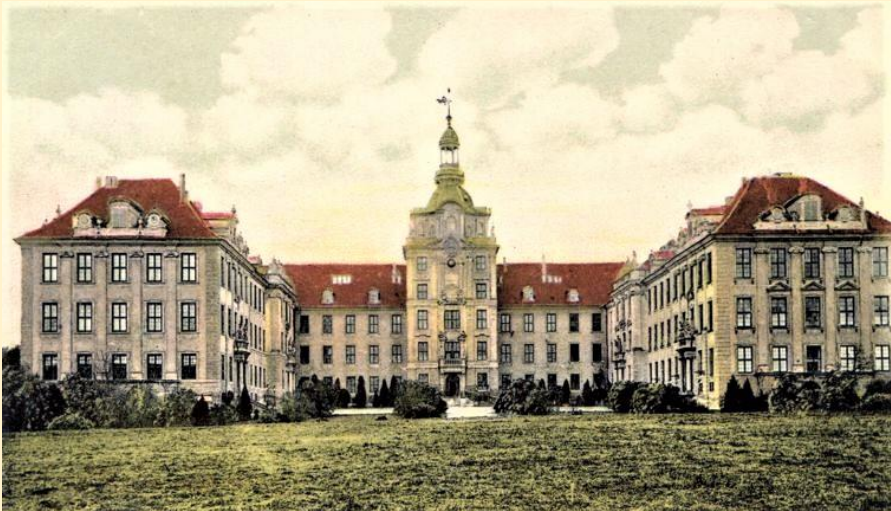
Westgötha regemente inkvarterades i Thiessen.
Karta från 1860

XIX: Marschen till Rosslau

Westgötha regemente inkvarterades i Thiessen.
Karta från 1860

XIX: Marschen till Rosslau

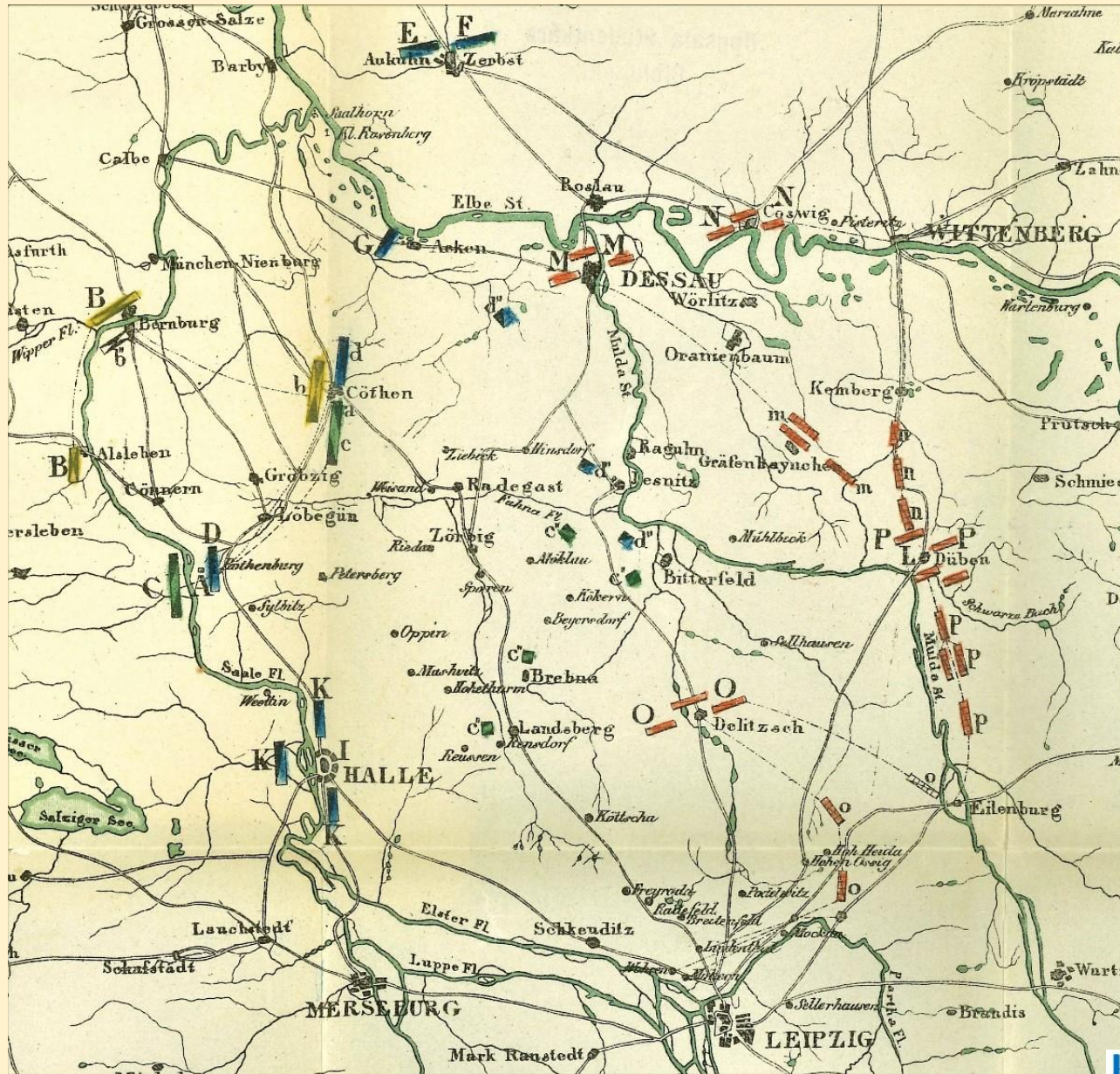
Karl Johans högkvarter i Zerbst
där han mottar från tsar
Alexander San Georgsordens
Storkors, som överlämnas av de
Rochechouart. Karl Johan
bestämmer sig för att marschera
mot Leipzig.

XIX: Marschen till Rosslau

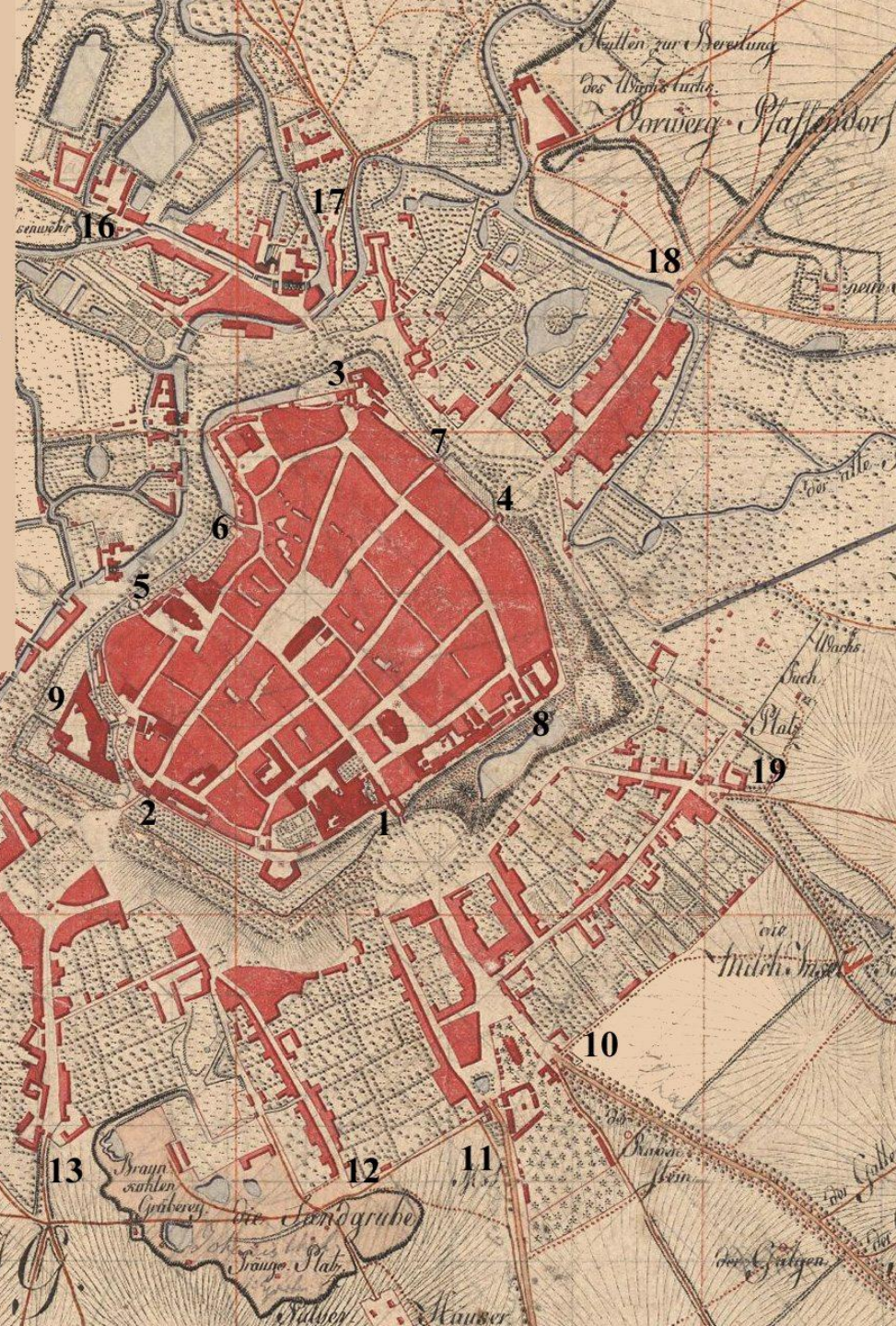

I striderna mot Frankrike för att försvara bron över Elbe gör Skaraborgs regemente sina största förluster. Johan Kind förlorar sin soldatkamrat Jean Kling från Södra Kedum. Nordarmén marscherar över Elbe och marschen mot Leipzig börjar.

Sjätte delen: Napoleon besegras vid Leipzig

-
- A detailed historical map of Leipzig, Germany, showing the city's layout with red buildings, green parks, and blue water features. The map is numbered 1 through 19, corresponding to the locations of the 19th-century German Reichstag. The city name 'LEIPZIG' is written in large, stylized letters at the bottom left. The map includes various landmarks and streets, such as the 'Hofgarten' and 'Hofplatz'.

XXIV: Slutstriden om Leipzig

Napoleons högkvarter Hotel de Prusse, Karl Johan med sin officerskår övervakar intåget

Nordarmén vid Grimmaiska porten Svenska soldater strider

Napoleon lämnar Leipzig

XXIV: Slutstriden om Leipzig

General Carl Johan Adlercreutz leder aktivt Nordarméns anfall mot Leipzig

XXIV: Slutstriden om Leipzig

General Carl Johan Adlercreutz leder aktivt Nordarméns anfall mot Leipzig

XXIV: Slutstriden om Leipzig

Anfallet mot den Grimmaiska porten

XXIV: Slutstriden om Leipzig

Kapten Carl Johan Ljunggrens akvarell på svenska trupper i Leipzig

XXIV: Slutstriden om Leipzig

Napoleon spränger bron över Elster, 30 000 franska soldater blir instängda

XXIV: Slutstriden om Leipzig

Alliansens arméer är uppställda för parad på torget i Leipzig. Karl Johan till höger på sin vita hingst. Tsar Aleksander och kung Fredrik Wilhelm är Preussens och Rysslands regenter.

Leif Karlsson, professor emeritus

Swish: 123 3072352 – 250 kr

